

Zaaknummer : 01086475
Ons Kenmerk : ODH953784
Datum : 03-04-2024

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 3 november 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en sloopwerkzaamheden aan de Rijnhaven te Rotterdam en is aangevraagd namens REDC Rijnhaven Ontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2024 tot en met 1 januari 2029.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op deze procedure.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan REDC Rijnhaven Ontwikkeling B.V.;
- II. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 januari 2029.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Appendices:

- I. Diverse onderdelen plangebied.
- II. Locatie voor het plaatsen van de tijdelijke maatregelen.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - a. de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
  - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
  - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Rijnhaven Rotterdam' van 3 november 2023. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b. aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c. de uit te voeren werkzaamheden;
  - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol inclusief het logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermd) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermd) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan ontheffing aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Rijnhaven Rotterdam' van 3 november 2023.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 In de **tijdelijke** situatie dienen tenminste vier voorzieningen van het type VMT1 van Unitura of vergelijkbaar op verschillende gevels op verschillende oriëntaties te worden geplaatst volgens het meest recent geldende Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12).
- 10 De verblijfplaats mag niet eerder ongeschikt worden gemaakt dan nadat de gewenningsperiode van de tijdelijke voorzieningen is doorlopen. Deze periode loopt van half februari tot en met half augustus.
- 11 Het ongeschikt maken van de huidige paarverblijfplaats dient te worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 15 augustus (buiten de paarperiode) onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen de exclusion flaps gedurende minimaal vijf dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 10 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Minimaal drie van de vijf dagen met gunstige weersomstandigheden dienen aaneengesloten te zijn. Bij overdag slecht weer en 's avonds rond zonsondergang en in de nacht goed weer, telt dit nog steeds als een dag met gunstige weersomstandigheden. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 12 Indien invliegopeningen met elkaar in verbinding staan is het per drie meter, onder voorwaarde dat minimaal één van deze openingen ongeschikt wordt gemaakt door middel van een exclusion flap, toegestaan om de overige openingen ongeschikt te maken door middel van weringsborstels, rugvulling of rondschuim. Het gebruik van purschuim, glaswol of (steiger)netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan.
- 13 De voorzieningen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening hersteld wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.

- 14 De tijdelijke voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode van zes maanden voorafgaande aan het paarseizoen (start 15 augustus) in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. Het verwijderen van de tijdelijke vleermuiskasten dient begeleid te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.
- 15 In de **permanente** situatie dienen tenminste vier voorzieningen van het type VMPP1 van Unitura of vergelijkbaar gerealiseerd te worden volgens het meest recent geldende Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12). Twee van de vier te realiseren voorzieningen dienen op eenzelfde zuid oriëntatie te worden geplaatst als de huidige paarverblijfplaats. De overige alternatieve voorzieningen dienen te worden geplaatst op andere windrichtingen. Bij het plaatsen van de permanente voorzieningen dient rekening gehouden te worden met het territoriale gedrag van de gewone dwergvleermuis gedurende de paarperiode. Dat betekent dat de kasten niet (direct) naast elkaar geplaatst kunnen worden.

Aanwijzingen voor gebruik

- Op alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied is de specifieke zorgplicht van toepassing (artikel 11.27, Besluit activiteiten leefomgeving). Ga dus vooraf na of er op de locatie van uw activiteit planten, dieren of hun leefgebied aanwezig zijn en of uw activiteit daarop negatieve gevolgen zal hebben. Houd onder andere rekening met het broeden; broedgevallen mogen niet verstoord worden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 3 november 2023 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en sloopwerkzaamheden aan de Rijnhaven te Rotterdam en is aangevraagd namens REDC Rijnhaven te Rotterdam en is aangevraagd namens REDC Rijnhaven Ontwikkeling B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2024 tot en met 1 januari 2029.

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:

- Activiteitenplan Rijnhaven - Rotterdam, Econsultancy, 14916.004, 3 november 2023 (ODH865893);
- QuickScan Wet natuurbescherming Rijnhaven te Rotterdam, Econsultancy, 14916.001, 31 maart 2021 (ODH865895);
- Rapportage nader onderzoek ecologie Rijnhaven Rotterdam, Econsultancy, 14916.002, 16 november 2022 (ODH865894);
- Randvoorwaarden werkzaamheden rondom massawinterverblijf Codrico-terrein, Econsultancy, 14916.004, 3 november 2023 (ODH865892);
- Uitvoeringsplanning 11 november 2023 (ODH962366).

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze aanvraag.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op deze procedure.

Bevoegd gezag

De activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

REDC Rijnhaven Ontwikkeling B.V. is voornemens om het fabrieksterrein aan de Rijnhaven te Rotterdam een grote metamorfose te geven doormiddel van renoveren, sloop en nieuwbouw. De nieuwbouw krijgt meerdere nieuwe functies waaronder maximaal 1550 woningen, kantoren, horeca en winkels.

De oude bedrijfshal (zie appendix I) die zich ten westen van het plangebied bevindt, zal worden behouden. Intern zal deze structuur worden omgevormd tot maximaal 1550 woningen en een hotel. Indien nodig zullen er herstelwerkzaamheden aan de gevel plaatsvinden. Bovendien zal er één extra woonlaag worden toegevoegd aan de bestaande bedrijfshal. Deze historische bebouwing zal behouden blijven, waarbij een deel zal worden gerestaureerd en gerenoveerd. De andere bedrijfshal, silo's, de werkplaats en het kantoor worden volledig gesloopt, waarna nieuwbouw zal worden gerealiseerd. Er staat momenteel geen bebouwing ten zuiden van de oude bedrijfshal en ten westen van de silo's. Dit gebied zal worden omgevormd tot een bouwplaats waar een tweelaagse ondergrondse parkeergarage zal worden gebouwd. Bovenop deze parkeergarage zal een woongebouw verrijzen met een hoogte van ongeveer 70 meter.

De werkzaamheden staan gepland te starten op 7 oktober 2024 en duren naar verwachting tot uiterlijk 30 november 2028. De werkzaamheden rondom de paarverblijfplaats vinden in mei 2025 plaats. Bij de aangevraagde ontheffingsperiode is rekening gehouden met eventuele uitloop van de werkzaamheden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2022 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol (2021). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In het gebouw aan de Rijnhaven te Rotterdam, aan de zuidgevel, is één paarverblijfplaats aanwezig. De exacte locatie van de paarverblijfplaats kon niet worden vastgesteld, omdat het individu het gebouw niet heeft aangetikt tijdens het baltsen. Van paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in 'Activiteitenplan Rijnhaven Rotterdam' van 3 november 2023. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode

van de gewone dwergvleermuis, deze loopt van 15 april tot 15 augustus en het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de gewone dwergvleermuis.

Geen andere bevredigende oplossing

De activiteiten horen onlosmakelijk bij de locatie aangezien het gaat om de sloop en herontwikkeling van bestaande bebouwing. Het casco, de fundering, de gevels en trappenhuisen van de fabriek worden opnieuw gebruikt. Hierdoor hoeven er geen nieuwe bouwmaterialen voor deze onderdelen gebruikt te worden en hebben bestaande grondstoffen een langere levensduur. Op dit moment wordt het plangebied gebruikt als fabrieksterrein, met beperkte landschapselementen. In de nabije omgeving zijn momenteel geen locaties beschikbaar die een passend alternatief bieden, gezien hun omvang en potentie, voor de beoogde plannen. Uitvoering van alternatieve methoden, zoals bouwen rondom de verblijfplaats is niet mogelijk. Vanwege de nieuwbouwplannen voor het Codrico terrein kan de bebouwing op de locatie waar zich een mogelijke paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis bevindt, niet gehandhaafd blijven vanwege de slechte kwaliteit van de bebouwing. Bouwen rondom de verblijfplaats is niet mogelijk omdat de precieze locatie van het mogelijke paarverblijf van de gewone dwergvleermuis onbekend is. Het in stand houden van de huidige bebouwing is niet gewenst aangezien deze niet geschikt is voor woningen. Om aan de woningvraag te voldoen is duurzame bebouwing van grotere omvang ten opzichte van de huidige bebouwingscontouren wenselijk. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de gewone dwergvleermuis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef en onder b, sub 3, van de Wnb.

De geplande ontwikkelingen aan Rijnhaven te Rotterdam dragen bij aan het voorzien in de woningbehoefte. De woningbehoefte blijkt uit regionale afspraken en de provinciale woningbehoefteraming 2021. In de periode van 2020-2025 geldt dat voor de regio Rotterdam een behoefte bestaat aan 31.950 woningen. Uit analyse van de woningmarkt door de provincie Zuid-Holland blijkt een vraag naar meergezinswoningen, zowel in de koop- als huursector. Meergezinswoningen worden in deze analyse gedefinieerd als gestapelde woning: en deel van een gebouw met meerdere woningen, zoals een flatwoning, appartement, galerijflat, etagewoning, boven- en benedenwoning, portiekwoning of maisonnette. De geplande ontwikkeling beoogt daarom het realiseren van meergezinswoningen. De beoogde toevoeging van maximaal 1.550 meergezinswoningen draagt derhalve bij aan de kwantitatieve en de kwalitatieve vraag naar woningen in de regio.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang van 'andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaat één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, met mogelijk milde winterfunctie, verloren. In de tijdelijke situatie worden vier alternatieve voorzieningen gerealiseerd binnen 200

meter van de huidige verblijfplaats (zie Appendix II). Deze worden zes maanden voorafgaand aan het parseizoen, dat begint rond 15 augustus, opgehangen. De vier kasten dienen op verschillende gevels te worden geplaatst conform hetgeen gesteld in het Kennisdocument (BIJ12). Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. In de permanente situatie dienen tenminste vier voorzieningen van het type VMPM1 van Unitura of vergelijkbaar gerealiseerd te worden volgens het meest recent geldende Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12). Twee van de vier te realiseren voorzieningen dienen op dezelfde zuidelijke oriëntatie te worden geplaatst als de huidige paarverblijfplaats. De overige alternatieve voorzieningen dienen te worden geplaatst op andere windrichtingen. Bij het plaatsen van de permanente voorzieningen dient rekening gehouden te worden met het territoriale gedrag van de gewone dwergvleermuis gedurende de paarperiode. Dat betekent dat de kasten niet (direct) naast elkaar geplaatst kunnen worden. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Hiermee worden gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Nadat de gewenningsperiode voor de alternatieve voorzieningen, van zes maanden voorafgaand aan de paarperiode beginnend op 15 augustus, in acht is genomen kan worden aangevangen met ongeschikt maken. In de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, die loopt van 15 april tot en met 15 augustus, dient de paarverblijfplaats ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het ongeschikt maken van de bebouwing voor vleermuizen door het plaatsen van exclusion flaps en het oplichten en indien nodig dichtzetten van loodslabben. De weersomstandigheden dienen gedurende minimaal vijf dagen gunstig te zijn (minimaal 10 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecologisch deskundige te worden opgenomen in een logboek. Minimaal drie van de vijf dagen met gunstige weersomstandigheden dienen aaneengesloten te zijn. Bij overdag slecht weer en 's avonds rond zonsondergang en in de nacht goed weer, telt dit nog steeds als een dag met gunstige weersomstandigheden. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Aangegeven wordt dat er tevens rugvulling wordt geplaatst. Het plaatsen van rugvulling of het dichtzetten van loodslabben kan enkel indien de invliegopeningen met elkaar in verbinding staan en er per drie meter een exclusion flap is geplaatst. Bij het dichtzetten van de overige openingen kan gebruikt gemaakt worden van weringsborstels, rugvulling of rondschuim. Het gebruik van purschuim, glaswol of (steiger)netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Dit hebben wij opgenomen in de voorschriften. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het meest actuele Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12).

De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Rotterdam. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de gewone dwergvleermuis op basis van de aangeleverde informatie.

Er kunnen nog andere toestemmingen nodig zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld van de gemeente of het waterschap.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing zoals bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.

Appendix I Diverse onderdelen plangebied.

Luchtfoto met het plangebied en de diverse onderdelen van het bedrijfscomplex aangegeven. Bron: Econsultancy.

Appendix II Locatie voor het plaatsen van de tijdelijke maatregelen.

Figuur 5.1 Onderzoekslocatie met rondom een buffer van 200 meter.

Bron: Econsultancy.